

**UCHWAŁA NR XXVII/165/17
RADY GMINY MIELNIK**

z dnia 29 grudnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt.5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U z 2017 r. poz. 1875 i poz. 2232) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 697, poz. 1292 i poz. 2217) Rada Gminy Mielnik uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Nikitorowicz

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MIELNIK NA LATA 2018-2020

I. Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mielnik na lata 2018 - 2020 opracowano w oparciu o art. 176 i 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 697; z późn. zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego programu wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 — letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo — wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo — terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, w systemie cenionych wartości, na plan pierwszy wysuwane jest szczęście i dobro dziecka. Jednak nie wszystkie rodziny swoje funkcje realizują w takim stopniu, by dzieci mogły się w nich prawidłowo rozwijać i czuć się szczęśliwe. W wielu dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie i są szczególnie groźne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. W rodzinach pojawiają się trudności na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania). Są również takie rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny (np. nałogi, przestępczość, przemoc, zaniedbywanie obowiązków).

Dokonujące się zmiany, postęp, szybsze tempo życia niosą za sobą wiele pozytywnych skutków, ale także pogłębiają wiele negatywnych zjawisk, takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które bardzo często powodują rozpad rodziny. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie na losach jej członków, jak i na całym społeczeństwie. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie

działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni bądź asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Założeniem Programu jest wspieranie rodziny naturalnej już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych ich wychowaniem. Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez:

- wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinie,
- wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych,
- poprawę bezpieczeństwa socjalnego, poprawę jakości życia,
- zapewnienie równowagi i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury,
- promowanie zdrowego stylu życia.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mielnik na lata 2018-2020 jest kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich.

II. Podstawa prawna programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mielnik na lata 2018-2020 określa zadania własne gminy wynikające z:

1. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.).
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.).
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2016 r. poz.487 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2017 r. poz.783 z późn. zm.)

III. Adresaci programu

Adresatami programu są dzieci i rodziny z terenu Gminy Mielnik, w szczególności przeżywające trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej, w tym rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, a także dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem.

IV. Cele i kierunki działań Programu

Celem głównym Programu jest wypracowanie i stworzenie spójnego systemu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych. Wsparcie powinno być oparte na skutecznej ochronie dziecka i rodziny, promocji wartości rodzinnych, umacnianiu więzi rodzinnych poprzez działania edukacyjne, prozdrowotne, rekreacyjne, sportowe oraz wspólne i aktywne spędzanie czasu wolnego rodzica z dzieckiem.

Założenia:

1. pobudzenie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy w rozwiązywaniu problemów;

2. promowanie zdrowego modelu rodziny i kształtowanie odpowiedzialności za członków rodziny poprzez organizowanie spotkań i angażowanie lokalnych mediów w upowszechnianiu tego modelu;
3. prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną i wykorzystywanie różnych metod i technik;
4. organizowanie poradnictwa specjalistycznego, udostępnianie osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego;
5. poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży
6. poprawa stanu zdrowia populacji w szczególności poprzez rozwój sportu i rekreacji

Zadania

Poprawa stanu funkcjonowania rodziny będzie opierała się na czterech podstawowych zadaniach:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo - wychowawczych.
3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, uzależnieniom, dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie interdyscyplinarne dzieci i rodzin.

V. Partnerzy w realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mielnik:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielniku,
2. Zespół Szkół w Mielniku,
3. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji,
4. Gminna Biblioteka Publiczna w Mielniku,
5. Ośrodek Zdrowia,
6. Posterunek Policji,
7. Urząd Gminy,
8. Organizacje pozarządowe.

VI. Realizatorzy:

1. Udział Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielniku

- udzielenie pomocy socjalnej rodzinie (różnych form),
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich dożywiania w szkole oraz pomoc w przygotowaniu dzieci do szkoły,
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką społeczno - rodzinną,
- organizowanie dziećmi wypoczynku podczas wakacji, ferii,
- tworzenie i realizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, praca zespołów interdyscyplinarnych,
- inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy,
- prowadzenie stałego monitoringu rodzin wymagających wsparcia, tworzenie i aktualizacja bazy danych rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz zagrożonych trudną sytuacją, a także diagnoza i prognozy środowiska rodzinnego pod kątem występowania czynników ryzyka nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży.

2. Udział Zespołu Szkół w Mielniku

- pedagogizacja rodziców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ich dzieci oraz umiejętności wychowawczych rodziców poprzez : wzmacnianie systemu norm, wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania,

- organizowanie pomocy psychologicznej poprzez organizację warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu rozwiązywania problemów i radzenia w sytuacjach trudnych,
- wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych, poprzez tworzenie warunków umożliwiających dostęp uczniom niepełnosprawnych do szkół ogólnodostępnych,
- wspieranie uczniów uzdolnionych poprzez wypracowanie procedur monitoringu uczniów uzdolnionych, wspieranie ich rozwoju, wyróżniania i nagradzania,
- wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych i filantropijnych w stosunku do osób starszych i pokrzywdzonych przez los,
- ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem społecznym poprzez zapewnienie opieki pedagoga lub psychologa w zespole szkół, realizowanie programów edukacyjno - wychowawczych itp.,
- promocja form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez wspieranie imprez sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, zagospodarowanie wolnego czasu podczas ferii, wakacji i popołudniu itp.,

3. Udział Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Mielniku

- organizowanie rodzinnych pikników, festynów,
- organizowanie różnych form aktywnego wypoczynku w czasie wolnym od nauki, z wykorzystywaniem istniejącej na terenie gminy infrastruktury sportowej,
- wystawy miejscowych twórców,
- zespoły taneczne, zespoły ludowe,
- organizowanie imprez okolicznościowych .

4. Udział Biblioteki Publicznej

- promowanie i wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz dorosłych,
- organizowanie warsztatów dla rodziców,
- organizowanie spotkań ze znanymi osobami,
- organizacja warsztatów i konkursów

5. Udział Służby Zdrowia

- organizowanie bezpłatnych badań profilaktycznych, porad, konsultacji specjalistów,
- edukacja w zakresie zdrowego stylu życia.

6. Udział Policji

- organizowanie akcji w zakresie bezpieczeństwa (zarówno wśród dorosłych jak i wśród dzieci i młodzieży w szkole),
- profilaktyka w zakresie uzależnień wśród dzieci i młodzieży - pogadanki w szkole, realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych, programów ilustrujących zagrożenia cywilizacyjne itp.,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - prowadzenie procedury " Niebieskie Karty", udział w zespole interdyscyplinarnym itp.

7. Udział Urzędu Gminy Mielnik

- zapewnienie mieszkań socjalnych oraz innych form wsparcia,
- współpraca ze służbą zdrowia (współfinansowanie programów profilaktyki zdrowotnej itp.),
- tworzenie świetlic socjoterapeutycznych.

8. Udział organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Mielnik

- współpraca z "CARITAS", „ELEOS”, Szlachetna Paczka i innym działającym na rzecz rodziny,
- typowanie dzieci na kolonie.

VII. Przewidywane efekty

1. Zwiększenie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy.
2. Poprawa stanu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny.
3. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny i jej członków .
4. Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży, w szczególności poprzez rozwój sportu i rekreacji.
5. Promocja i kreowanie pozytywnego obrazu rodziny.
6. Wzrost świadomości rodzin na temat uzyskania pomocy , wsparcia w różnych dziedzinach.
7. Zintegrowanie działań różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny i jej członków.

VIII. Źródła finansowania Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Mielnik, budżetu państwa (programy rządowe) oraz środków poza budżetowych pozyskiwanych z innych źródeł. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielniku. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy w Mielniku sprawozdań z realizacji programu.